

ÅRSREDOVISNING

Svenska kyrkan
VISBY STIFT

Illustration förstasida: Susanne Engman/Ikon
Övriga illustrationer: New Normal/Ikon
Bilder där fotograf ej angivits har tagits av stiftets medarbetare.

Innehåll

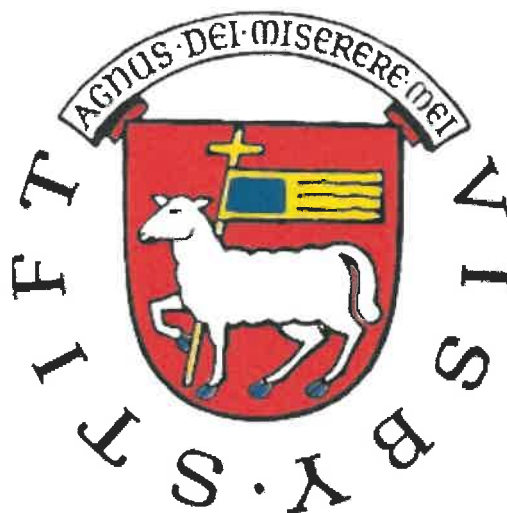
Året som gått.....	2
De fem strategiska målen.....	3
Mål 1; Hållbar kyrka 2030.....	4
Mål 2; Lärande och undervisning.....	6
Mål 3; Kommunikation och förändring.....	8
Mål 4; Identitet och fördjupning.....	10
Mål 5; Engagemang och delaktighet.....	14
Internationellt arbete och ekumenik.....	15
Kris- och beredskap.....	19
Kommunikation.....	20
Kyrkoantikvariskt arbete.....	22
Utbildning, fortbildning och nätverk.....	24
Personal vid stiftskansliet.....	26
Sammanträdesstatistik.....	28
Förtroendevalda.....	29
Arbetsgrupper.....	31

Foto: Kristin Lidell /Ikon

SB BL A-H

Året som gått...

Vid planeringen inför verksamhetsåret 2022 var förhoppningen att coronapandemin skulle vara över och att verksamhetsåret skulle få god tid på sig att börja. Men under hösten 2021 stod det klart att pandemin också skulle sträcka sig över årsskiftet och en bit in i det nya verksamhetsåret 2022. Lyckligtvis kunde vi under tidig vår börja andas ut och samhället kunde bit för bit starta i gång efter två år av pandemi. För Visby stift blev det dock en annan start på våren. Ansvarsnämnden för biskopar meddelade den 1 februari sitt beslut att biskopen i Visby inte längre var behörig att utöva kyrkans vigningstjänst. Det blev på många sätt en turbulent tid som också påverkade verksamhetsåret i sin helhet.

Snabbt fick stiftet börja arbeta med en tillfällig lösning på biskopsstolen och i mars månad kunde biskop emeritus Sven-Bernard Fast tillträda som fullgörande biskop. Tillförordnade domprosten (och från juni, domprost) Anna Lundgren fick gå in och tjänstgöra som ordförande i domkapitlet. Likaså fick stiftsstyrelsens 1:e vice ordförande Peder Fohlin träda in som ordförande för stiftsstyrelsen eftersom fullgörande biskop endast kunde vara adjungerad i såväl domkapitel som i stiftsstyrelsen.

Sedan tidigare fanns det vakanta tjänster på stiftskansliet men under våren blev ytterligare tjänster vakanta. Också det har haft sin påverkan på verksamhetsåret. Under våren blev det dags att ordna med ett nytt biskopsval som medförde en viss omställning av resurser. Den 10 oktober stod det dock klart att Visby stift fått en vald biskop Erik Eckerdal och den 15 januari 2023 vigdes han till biskop för Visby stift. Under hösten genomfördes ett rekryteringsarbete av nya medarbetare till en del av de vakanta tjänsterna, vilka blev klara först efter årsskiftet 2022/2023.

Året som gått, har på många sätt varit ett turbulent år för Visby stift men det samlade medarbetarkollegiet har gjort ett väl utfört verksamhetsår givet de förutsättningar som varit. Årets resultat har sin förklaring i att verksamheter i många fall inte blivit av, budgeterade resor har inte genomförts och vakanser med delvis tillfälliga lösningar har samlat sin förklaring till årets överskott.

Christer Engelhardt
Stiftsdirektor

De fem strategiska målen

Under året 2022 arbetade stiftsstyrelsen med att ta fram mål och delmål i enlighet med den organisation som sjuönsattes den första december 2020. Det är ett arbete som skedde i samverkan mellan förtroendemannan- och tjänstemannaorganisationen.

Vad gäller förtroendemannanorganisationen, så har det varit stiftsstyrelsens ambition, att dels på ett tydligare sätt arbeta med de strategiska målen, dels att klargöra arbetsfördelningen mellan stiftsstyrelse och -fullmäktige (strategiska mål och delmål) och stiftskansliets handläggare (operativa mål).

Arbetet skedde under våren både vid stiftsstyrelsens egna sammanträden och i särskilda arbetsgrupper med deltagare från stiftsstyrelsen och stiftskansliet. Resultatet blev fem strategiska mål som antogs av stiftsstyrelsen under våren. Målen har varit grunden för det fortsatta arbetet med att forma både verksamhetsplan och kansliets arbete.

För de interna arbetsformerna på kansliet betyder det att det finns en uppdelning mellan löpande sakområdesarbete och arbete som utförs i projektform.

För att uppnå det som syftesformuleringen vill åstadkomma har stiftsstyrelsen antagit ett antal delmål under varje strategiskt mål. En del mål sträcker sig även över en längre tid än ett år. Det innebär att en del av målen även kommer återkomma under verksamhetsplaner framöver.

De fem strategiska målen är:

- 1. Hållbar kyrka 2030**
Syfte: Att Visby stift ska främja ett konkret hållbarhetsarbete ur ett klimatperspektiv, kostnadsperspektiv och med ekonomi och administrativt stöd i centrum.
- 2. Lärande och undervisning**
Syfte: Att Visby stift ska främja arbetet i församlingarna i att vara och utveckla mötesplatser och forum för kristen tro.
- 3. Kommunikation och förändring**
Syfte: Att Visby stift ska främja kommunikation av det kristna budskapet i församlingarna samt rekrytering av medlemmar, ideella och anställda.
- 4. Identitet och fördjupning**
Syfte: Att Visby stift ska tydliggöra det kyrkliga kulturarvet som en källa till andlig fördjupning och berikande upplevelser.
- 5. Engagemang och delaktighet**
Syfte: Att Visby stift ska främja församlingarnas gudstjänstliv och det diakonala uppdraget i samhället.

MÅL 1

Hållbar kyrka 2030

Syfte: Att Visby stift ska främja ett konkret hållbarhetsarbete ur ett klimatperspektiv, kostnads- och ekonomiskt perspektiv och med ekonomi och administrativt stöd i centrum.

HÅLLBARHETSARBETE UR ETT KLIMATPERSPEKTIV

Klimatstrategi

Arbetet med Klimatstrategin för Visby stift inledde året med att den skickades ut på remiss till alla församlingar och pastorat. Två enheter lämnade in remissvar. Klimatstrategin antogs sedan den 14 juni av stiftsstyrelsen.

Laddinfrastruktur

Stiftsövergripande projekt mellan Linköping, Strängnäs, Luleå och Visby stift med målet att förbättra infrastrukturen av laddstationer inom Svenska kyrkan. Projektet förlängs till 31 december 2023 med Strängnäs stift som ny projektledare.

Klimatsmarta kyrkogårdsförvaltningar

Stiftsövergripande projekt mellan Stockholm, Linköping och Visby stift som genom 8 inspirationsfilmer lyfter goda exempel på klimatsmarta kyrkogårdsförvaltningar. Projektet avslutades 31 december 2022. Nätverksgruppen för hållbara kyrkogårdsförvaltningar i Visby stift träffades och pratade om kompostering och hur kompostjord kan arbetas fram inom förvaltningen. Det var en digital träff på temat och ett studiebesök på Åkericentralen.

Metodstöd för klimatanpassning

Stiftsövergripande projekt mellan Strängnäs, Luleå och Visby stift som lyfter ämnet Klimatanpassning genom en digital utbildning samt ett ramavtal med SMHI. SMHI erbjuder screening av församlingar och pastorats fastigheter och identifierar de byggnader som riskerar att drabbas av väderrelaterade fenomen som översvämningar, torkperioder etc. Projektet förlängs till och med 30 juni 2023.

Miljödiplomering

Under året har stiftskansliet arbetat med miljödiplomeringens delmål och har uppnått minst ett av målen inom samtliga verksamhetsområden. En resepolicy och en inköpspolicy har antagits av Stiftsstyrelsen.

Klimatdagen

En klimatdag anordnades den 24 september i samarbete med Visby domkyrkoförsamling och Sensus. Inbjudan gick ut brett, både inom- som utomkyrkligt. Föreläsare, workshopledare, samtalsledare samt inspiratörer bidrog till att skapa en dag i hållbarhetens tecken. Uppslutningen kunde varit bättre men de som kom uppskattade dagen. Avslutningsvis firades en mässa i skapelsetid med musik och dans.

Virkade dukar från återbruksworkshop/skaparverkstad

Miljödiplomering

Visby domkyrkoförsamling påbörjade arbetet med miljödiplomering. Arbetsgruppen samlades och sedan hölls en inspirationsföreläsning för hela personalen. Arbetet med att ta fram en nulägesbeskrivning pågår.

Skapelsetid

Under september månad firas Skapelsetid inom Svenska kyrkan och det uppmärksammas även i Visby stift. Gudstjänster, andakter och böner hålls i våra församlingar och pastorat i Skapelsens tecken. Klimatdagen hölls under Skapelsetid. För mer information om Klimatdagen se text ovan.

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLANER

Under året har processledarna träffats med jämna mellanrum för de pastorat och församlingar som under året arbetat med att ta fram en lokalförsörjningsplan. Av våra 10 enheter har 7 deltagit i en eller flera träffarna under året. Till årsskiftet hade det till stiftsstyrelsen skickats in tre färdiga lokalförsörjningsplaner.

EN HÅLLBAR EKONOMI I BALANS

En hållbar ekonomi i balans är något som behöver analyseras när det gäller hela Visby stift. Arbetet pågår med att samla in uppgifter från församlingar och pastorat.

Material vid återbruksworkshop/skaparverkstad

VISBY STIFT SKA HJÄLPA FÖRSAMLINGARNA OCH PASTORATEN ATT ARKIVERA ENLIGT DE ANVISNINGAR OCH FÖRESKRIFTER SOM FINNS:

För att stötta pastorats och församlingars övergång till verksamhetsbaserad arkivredovisning och införande av digitalt diarium (Public 360) anställdes en stiftarkivarie för ett projekt som varade från 1 april 2021 till och med 30 september 2022.

Arkivarien fortsatte under 2022 arbetet med att besöka stiftets pastorat och församlingar. Ett införande av digitalt diarium (Public 360) gjordes i ytterligare fyra församlingar/pastorat. Det innebär att det endast är två församlingar/pastorat som inte använder Public 360 som digitalt diarium. Det genomfördes också träffar för att bygga på kunskapen om diarieföring och arkivering.

Monica Sjögren, Sensus

Det finns ännu en hel del som kan förbättras inom området diarium och arkiv, men projektet resulterade i en större medvetenhet och också kunskap om arbetet med diarium och arkiv.

ANALYSERA HUR BEHOVEN SER UT I FÖRSAMLINGAR OCH PASTORAT AVSEENDE ADMINISTRATIVT STÖD FRÅN STIFTSKANSLIET: Kyrkostyrelsen har antagit en Färdplan för samverkan och digitalisering. Den innehåller en tidsplan samt en investerings- och finansieringsplan för det fortsatta arbetet med gemensamma administrativa system. Utgångspunkten för såväl strategi som färdplan har varit att säkerställa ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i hela landet, och att församlingar och pastorat ska kunna fortsätta lägga sina resurser på den grundläggande uppgiften.

Samtal har påbörjats tillsammans med kyrkoherdarna om vilket stöd som församlingar och pastorat anser sig behöva, t ex har samtal förts om en gemensam HR-funktion. Visby stift har under året överfört uppgift att vara dataskyddsombud till en extern aktör, Xeeda. Församlingarna och pastoraten erbjöds också att anlita detta företag och att Visby stift stod för kostnaden under 2022. Från 2023 får respektive församling/pastorat bekosta detta.

Sudrets pastorat och Garde församling har under 2022 förberett ett ingående i GAS-konceptet gällande ekonomi och från 1 januari 2023 är dessa införda.

SZ BL CH

MÅL 2

Lärande och undervisning

Syfte:

Att Visby stift ska främja arbetet i församlingarna i att vara och utveckla mötesplatser och forum för kristen tro.

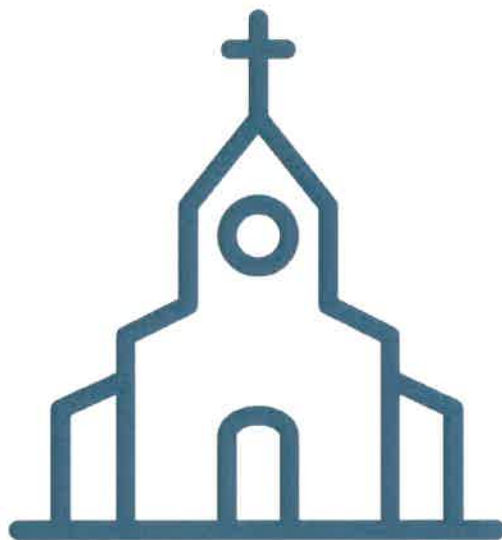
VISBY STIFT VILL STÄRKA UNGA TILL AKTIVT ANSVARSTAGANDE

Mikroorganister

Mikroorganisterna (MO) kom så småningom i gång igen på våren efter en del svårigheter pga corona-pandemin. MO deltog aktivt under Visbys Orgeldagar med en Workshop under Alexandra Pilakouris ledning (organist i Linköpings Domkyrka). Många av MO var också med som konsertpublik under de många spännande konserter som erbjöds.

I augusti fick MO återigen möjlighet att delta på orgelläger i Mellansel där Härnösand Stift och Visby stift samarbetar för att ge orgelspelande ungdomar möjlighet att träffa varandra, spela tillsammans, få nya kompisar.

Några av MO har medverkat i Stiftsmässan, ett utmärkt tillfälle att få spela upp sina stycken i ett verkligt gudstjänstsammanhang och en möjlighet att slussas in i och förstå liturgi och musikens betydelse i denna.

VISBY STIFT VILL ÖKA SAMVERKAN MED SKOLA OCH UNIVERSITET

Organister i framkant

Under året påbörjades också arbete med att introducera det nationella projektet "organister i framkant". Målet med detta projekt är att varje 9-åring i stiftet ska få tillgång till en orgelupplevelse kyrkan. För att detta mål ska uppnås krävs en del fortbildningsinsatser.

Foto: Johannes Frandsen/Ikon

Två församlingar i stiftet har under året tackat ja till att vara pilotförsamlingar i projektet "Sång i Gång". Projektet är ett samarbete mellan Svenska Kyrkan och Musikaliska Akademin och tar utgångspunkt i Läroplanen för grundskolan. För detta har det arbetats fram en gemensam sångbok där några av de vanligaste psalmerna för de stora högtiderna ingår. Projektet påbörjades 2022 men kommer pågå och genomföras under 2023. Visby domkyrkoförsamling har under året gjort en nysatsning på universitetet Campus Gotland. De är med vid terminsstarten och under terminen har de en kontinuerlig närvaro på campus, träffar med studentföreningen Rindi, studenthälsan och koordinatörerna för de internationella studenterna med mera. För att möta den växande skaran av internationella studenter har en engelskspråkig kvällsmässa inrättats i domkyrkan Iggr/månad vilket genererat en ny gudstjänstfirande skara.

VISBY STIFT VILL AKTIVT ARBETA FÖR ATT STÄRKA FÖRSAMLINGSBORNA I DERAS KRISTNA IDENTITET OCH DÄRMED STÄRKA ENGAGEMANGET I DEN LOKALA FÖRSAMLINGEN, MED SÄRSKILT FOKUS PÅ FÖRTROENDEVALDA

Fortbildning för förtroendevalda
Under 2022 inbjöd stiftskansliet kyrkorådsordföranden samt kyrkoherdar att gemensamt på plats i Helge Andshuset delta i den digitala utbildningen för ordföranden och kyrkoherdar som anordnats nationellt. Samtliga pastorat på Gotland, med ett undantag, var representerade under utbildningen.

Stiftsstyrelserna i Visby stift, Stockholms stift, Strängnäs stift och Västerås stift hade tillsammans en utbildningsserie. Vid första tillfället låg fokus på identitet, uppdrag och roller. Niclas Blåder pratade utifrån sin bok Tillitens gemenskap – teologiska och praktiska reflektioner om kyrkoråd. Vid andra tillfället gjordes en genomgång av arbetsordning, utskott, formalia och uppförandekod. Detta varvades med panelsamtal och samtal i mindre grupper. Dessa tillfällen genomfördes genom digitala möten. Den 12 oktober träffades alla i Uppsala för att samtala om rekryteringsfrågor, forskning, fastigheter och kulturbyggnader.

Foto: Gustaf Hellsing / Ikon

SR BL det

MÅL 3

Kommunikation och förändring

Syfte: Att Visby stift ska främja kommunikation av det kristna budskapet i församlingarna samt rekrytering av medlemmar, ideella och anställda.

Bakgrunden till målet är att även om de flesta medlemmarna i Svenska kyrkan är medlemmar genom egna och överlagda beslut, så har många trots det en tämligen svag anknytning till hennes verksamhet och innehåll. Därför ser stiftet det som viktigt att kyrkans stora andliga rikedom frikostigt öppnas för så många som möjligt för att på så sätt bli en tillgång i det dagliga livet och att ett medlemskap framstår som värdefullt och blir en källa till stolthet.

Likaså ser stiftet att det är viktigt att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare för sin personal då det är grunden till rekrytering. Samtidigt är det ideella engagemanget i församlingarna en förutsättning för att det ska finnas behov även av avlönad personal varför dessa två hänger ihop och ska vårdas.

TRYCKSAKER

Gårdskorset utkom under 2022 med två fina och välfyllda nummer, ett till midsommar och ett till julhelgerna.

Det trycktes inte någon konfirmationsbroschyr 2022 till stor del på grund av vakanser. Istället lades fokus på att uppdatera konfirmandsidan på nätet med aktuell information.

ANNONSERING

Annonsering skedde regelbundet i Gotland just nu med information om kyrkan på Gotland, både inför och under sommaren samt till jul. Liknande material annonserades även i Aftonbladet samt Dagens Industri i samarbete med Länsstyrelsen på Gotland vid ett par tillfällen. Den årliga annonseringskampanjen "Sommar med kyrkan" i gotlandstidningarna som vanligtvis alla pastorat och församlingar bidrar till med konserter och andra evenemang fick ett omtag med färre annonseringstillfällen. Dock kan konstateras att endast ett fåtal pastorat nappade och det bör ifrågasättas om kampanjen skall repeteras 2023. Annonsering gjordes i informations-material riktad till ungdomar som ska välja gymnasieinriktning om att jobba i Svenska kyrkan. Även extra annonseringar för att lansera appen 100 kyrkornas ö gjordes.

Benjamin Ulbricht avlägger sin röst i biskopsvalet i Visby stift

BISKOPSVÅL

Stiftsstyrelsen fattade beslut om att genomföra ett biskopsval under sommaren och hösten 2022. Alla församlingar och pastorat på Gotland informerades och likaså församlingarna i Svenska kyrkan i utlandet. I ett biskopsval är präster och diakoner, utsedda elektorer, ledamöter i domkapitlet och stiftsstyrelsen röstberättigade. Den 31 maj hölls ett digitalt pläderingsmöte där möjliga biskopskandidater lyftes fram. Vid nomineringsvalet som hölls den 22 juni fick fem personer mer än de 5 % av rösterna för att gå vidare i biskopsvalprocessen. Det var Jakob Tronêt, Carin Åblad Lundström, Ulf Lindgren, Erik Eckerdal och Jonas Lindberg.

Erik Eckerdal intervjuas inför biskopsvalet

Intervjuer av kandidaterna genomfördes den 27 augusti under ledning av Eva Staxäng och Peter Wänehag. Intervjuerna webbsändes och fanns också tillgängliga att ses i efterhand.

Den första valomgången i biskopsvalet hölls i Visby domkyrka den 19 september. Valförrättare Ragnar Svenserud ledde valproceduren med bisittare från stiftskansliet. Utlandskyrkan hade möjlighet att brev-rösta och de röstberättigade elektorerna, präster och diakoner boende på Gotland fanns på plats i domkyrkan, samtidigt som stiftsstyrelsen och domkapitlet röstade i Helge Andshuset. Resultatet blev att en andra valomgång hölls den 10 oktober som då stod mellan de två kandidater som fick flest röster; Erik Eckerdal och Jakob Tronêt. Erik Eckerdal vann valet med 76 % av rösterna.

SB BL AH

MÅL 4

Identitet och fördjupning

Syfte: Att Visby stift ska tydliggöra det kyrkliga kulturarvet som en källa till andlig fördjupning och berikande upplevelser.

FÖRDJUPA OCH FÖRÄDLA BESÖKET I KYRKOR OCH PÅ DESS KYRKOGRÅRDAR

100 KYRKORNAS Ö

100 kyrkornas ö är en app som introducerar kristen tro genom våra kyrkor på ön. Här förklaras dopet lika mycket som dopfunten. Satsningen är ambitiös och sker i flera steg. Initiativet föddes inom ramen för den nationella satsningen på Lärande och undervisning. Med hjälp av dessa projektpengar kunde vi ta fram den tekniska plattformen, inklusive den interaktiva pedagogiken som syftar till att förmedla budskapet bakom föremålen, och lansera de första 27 kyrkorna. Förutom textbeskrivningar för dessa kyrkor har filmsnuttar, podcasts och psalmer spelats in om såväl sevärdheter som centrala teologiska ämnen.

Appen har rönt viss uppmärksamhet nationellt och internationellt (appnen är på svenska, engelska och framgent även tyska). Under sommaren 2022 var den även stundtals i topplistorerna på App Store. Reaktionen har varit många och positiva, även om kompletteringen med fler kyrkor är ett starkt återkommande önskemål. Just det kompletterande arbetet kommer göras under 2023-24.

KYRKJAKTEN

Kyrkjakten kom ut med en ny utökad upplaga 2021. Den har gått från att vara en broschyr till att nu vara en bok på 172 sidor som presenterar 37 kyrkor att besöka och uppleva. Den producerades av Visby stifts tidigare kommunikatör, Lars Bäckman. Åtgången är stor och därför gjordes ett nytryck av Kyrkjakten inför sommarsäsongen 2022.

ÖKAD TILLGÄNGLIGHET I KYRKORNA ÅRET OM
Under året har texten till tillgänglighetsbroschyren "Tillgängligare i Visby stift", tryckt 2015, setts över och justerats. Den kommer att tryckas på nytt och distribueras till församlingar och pastorat och göras tillgänglig via vår hemsida. Broschyren har gett stort gensvar och tillgänglighetsfrågor är idag på ett naturligt sätt en del av det ordinarie arbetet. Inledande diskussioner har också förts med Region Gotland om besökstoletter på den gotländska landsbygden. Efter beslut i stiftsstyrelsen genomfördes bara delar av projektet.

Rekrytering

Den 16 januari 2022 prästvigdes Per Stumle i Visby domkyrka av biskop emeritus Sven-Bernhard Fast. Under året fortsatte kontakten med våra antagna prästkandidater samt dem som aspirerar på att bli antagna för vårt stift. Rekryteringsadjunktens arbete består av att ordna praktikplatser, utbildningsdagar "Mötesplats stift och student", verksamhetsförlagd utbildning, antagningskonferenser, möten med övriga stiftsrekryterare samt nationell nivå och utbildningsinstitutionerna.

INTERVJUER FÖR KYRKOHERDETJÄNSTER PÅ GOTLAND

Stiftskansliet genomför, oftast genom stiftsprosten, intervjuer till kyrkoherdetjänster även på Gotland för domkapitlets räkning.

Per Stumle och biskop emeritus Sven-Bernhard Fast vid prästvigningen. Ovan till vänster delar Per Stumle ut sin första nattvard som nyvigd präst.

INTERVJUER FÖR KYRKOHERDETJÄNSTER I SKUT
Stiftsprosten deltar vid intervjuer av kyrkoherdetjänster i Svenska kyrkan i utlandet för domkapitlets räkning samt föredrar ärendena i domkapitlet.

Under 2022 togs Anna Lundgren emot som ny domprost i Visby domkyrkoförsamling och Viktoria Svärd Wärme togs emot som ny kyrkoherde i Romakloster.

Foto: Mattias Wahlgren

Utveckla pilgrimslederna och pilgrimsturismen

Projektledare Benjamin Ulbricht berättar:

Under 2021-2022 anslag Visby stift extra medel för att utveckla pilgrimsverksamheten på ön. En del av detta var en inrättad projektjänst på 50% som stiftsadjunkt för pilgrimsarbete.

Uppdragsbeskrivningen formulerades enligt följande: "För att möta det ökande behovet av information och service kring pilgrimsvandrandet avser stiftskansliet att under 2021 inrätta en projektjänst om 50%. Arbetet kan inkludera en digitalisering av lederna (stiftet producerar sedan länge en papperskarta över St Olovsleden), kanske ansluten till en internationell pilgrimsapp, framtagande av ett pilgrimsmärke, utveckling av cykelvandring, anordnande av särskilda pilgrimgudstjänster sommartid m.m. Ett samarbete med besöksnäringen är också önskvärt, vilket kan innebära ett utvecklande av ett samarbete kring logi och förtäring." (ur verksamhetsplanen 2021)

Utöver detta innehöll verksamhetsplanen en tydlig önskan att koppla pilgrimsarbetet samman med klimatarbetet. Dessutom har andlig fördjupning tillkommit som ett område som i viss mån täcktes av projektet

- **Digitaliseringen** av lederna har genomförts för St Olovsleden, Klinte-Fröjel och Roma-Dalhem. Vi valde plattformen, Paxwalk, som är kopplad till den internationella appen "Outdooractive". Digitaliseringen skedde delvis i samarbete med mastersstudenter från Campus Gotlands "Sustainable tourism program". Kartorna nås via stiftets hemsida, direkt i plattformen, eller via appen "100 kyrkornas ö"
- **Särskilda gudstjänster och vandringar** har ordnats av församlingar tillsammans med stiftsadjunkten för pilgrimsarbete, däribland pilgrimsvandring under medeltidsveckan samt klimatvandring.
- Arbetet med **logi och förtäring** har påbörjats, och två pilgrimshärbärgen har inrättats, i Hejnum klockargård och Bro kyrkas botgörarcell. Dessa har enligt gästboken använts, men det är svårt att veta omfattningen.
- **Klimatarbetet** har varit en oväntad stor del av projektet, med en utbildningsdag för kansliet 2021, en regional hållbarhetsdag 2022 samt diverse kortare föredrag och arbetsgrupper under åren
- **Andlig fördjupning** efterfrågades och blev en del av projektet, bland annat med två genomförda retreatar, varav en ekumenisk

På den strategiska nivån har ett pilgrimsnätverk inrättats eller kanske snarare återuppväckts. Vi har mötts cirka fyra gånger per år. Hösten 2022 ordnades en flerdagars pilgrimsledarutbildning under ledning av Hans-Erik Lindström. Gotland fick således 12 nya pilgrimsledare, varav två från våra ekumeniska syskonkyrkor.

PLANERINGEN FRAMÅT

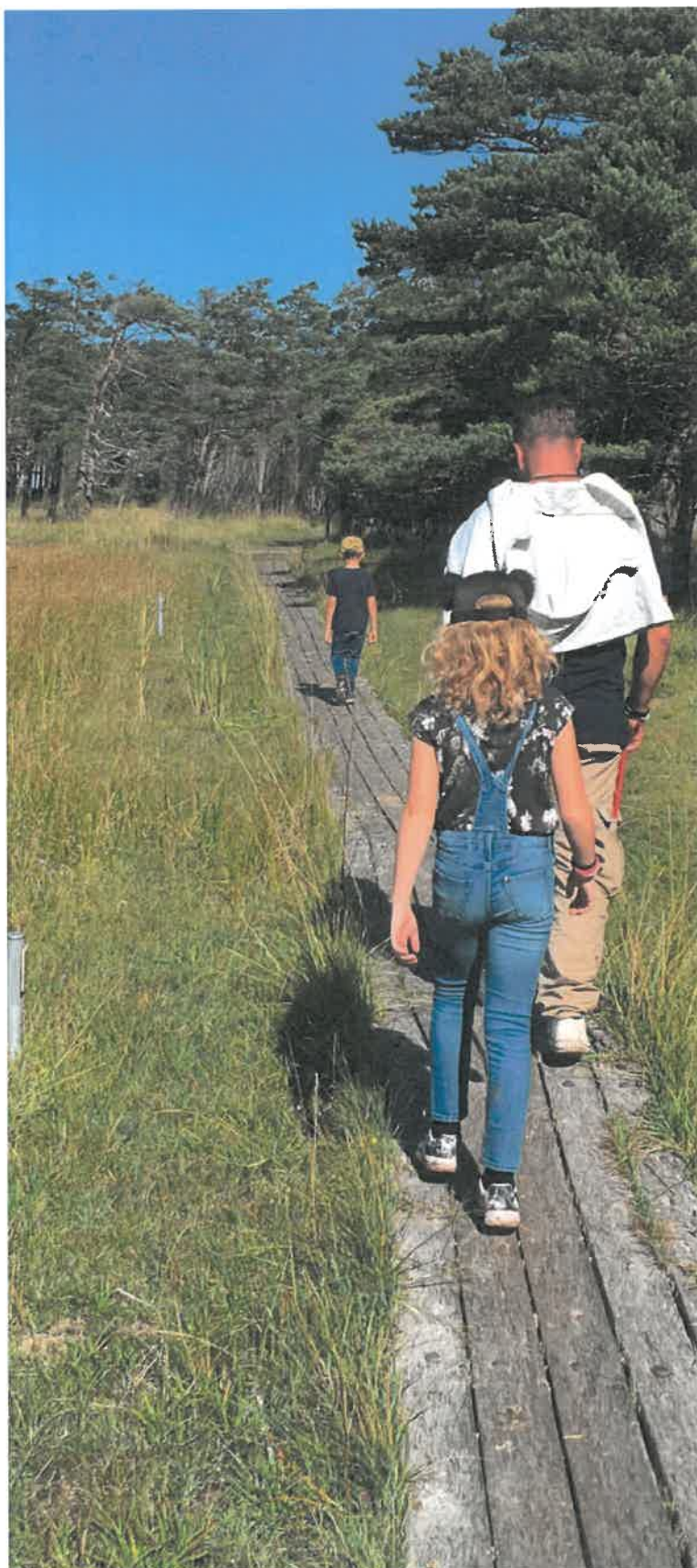
Inuläget slutar leden utanför brandstationen i norra Visby men arbetet med en ny slutsträcka är påbörjad och kontakter har tagits med Länsstyrelsen och Region Gotland.

Planen är att ändra sträckningen av pilgrimsleden runt Othem så att kyrkan inkluderas. Det ger möjlighet till ännu ett pilgrimshärbärge. En ändring av sträckningen i Hejnum planeras med syfte att slippa gå på landsvägen. En ansökan om projektmedel för arbetstid och material för ledmarkeringen har lämnats in till Jordbruksverket tillsammans med bl.a. Region Gotland, som också står för administreringen av medlen om dessa beviljas. Det kommer att höja standarden på ledmarkeringen hela vägen för att då vara i nivå med det nationella ramverket för vandringsleder. Visby stift kommer att i så fall stå för den projektledning som krävs för att koordinera omdragningen.

När leden anlades strax innan millennieskiftet upprättades inga markägar- eller skötselavtal. Arbetet med att ta fram all nödvändig information pågår, men kommer inte rymmas i projektiden. Skriftliga markägaravtal är ett kriterium för att få bli en certifierad Olofsväg och därmed ingå i "Saint Olov ways" som en del av europarådets Cultural routes. Stiftsstyrelsen har aviserat en avsikt att certifieras, så det är viktigt att fortsätta jobba med markägaravtalen.

Pilgrimsnätverket har påbörjat arbetet med en ny samlande broschyr och en pilgrimsintroduktionsskylt med inspelad ljudmeditation till de trojaborgar som finns på ön. Arbetet med broschyren pausades i väntan på den nya sträckningen av St Olofsleden.

Det ökade intresset för pilgrimsleder märks både bland besökare och församlingar. Bland annat vill Hoburgs församling inrätta en ny led inom ramen för "kyrka till kyrka".

SB BL CH

MÅL 5

Engagemang och delaktighet

Foto: Magnus Aronson/Ikon

Syfte: Att Visby stift ska främja församlingarnas gudstjänstliv och det diakonala uppdraget i samhället.

PSYKISK HÄLSA

Visby stift är en aktiv del av arbetet med att öka den psykiska hälsan på Gotland. Detta görs praktiskt genom "Mindshift Gotland" där stiftet är medlemmar. Projektet "Guldhjärnan" har fortsatt under 2022 med utbildning i Första hjälpen till Psykisk Hälsa. Kurser är genomförda både digitalt och praktiskt. Visby stift var genom föreningen Mindshift delaktiga i ett event i Botaniska trädgården under Almedalsveckan där det gavs tillfälle att lyssna till många intressanta samtal och föreläsningar.

TELEFONSJÄLAVÅRD

Telefonsjälavården utgör en viktig del av Svenska kyrkans och även Visby stifts möjlighet att nå människor i andlig och själslig nöd. Trycket på tjänsten har varit stort under 2022. Antalet samtal till jourhavande präst (112) var ca 90 000 och chatten har fortsatt att öka från 40 till 53 chattar per kväll. Även antalet digitala brev har ökat.

Sammanlagt har 10 präster i stiftet deltagit i Jourhavande Präst under året: 8 präster i aktiv tjänst och två av stiftskansliets präster. Då präster är ett flyttande släkte har vi förlorat ett antal aktiva i tjänsten under året men även nyrekryterat några. Två av stiftets tidigare präster har, mot en viss ersättning, fortsatt vara med i stiftets ansvar för jourhavande präst. Behovet av att bli fler är fortfarande stort för att vi skall kunna fullgöra våra åtaganden. Samtliga präster erbjuds möjlighet till fortbildning, handledning och retreatar. Årets fortbildning var digital medan samordnarnas fortbildning åter var en fysisk träff. Visby stift ansvarar för 22 timmar i telefonjouren och 12 timmar i chatten per månad och en dag i månaden för digitala brev. I det nya avtalet som gäller från 2021–24 har Visby stift åtagit sig ytterligare 2 timmar i telefon och 4 timmar i chatten per månad. Visby stift ansvarar även för en viss ekonomisk del av den finskspråkiga telefonsjälavården (Palveleva Puhelin), men inga av stiftets präster deltar.

Internationellt arbete

Detta område är i huvudsak uppdelat på två delområden.

Det första är internationella relationer, vilket inkluderar arbetet med bland annat våra vänstift, Theobaltnätverket och andra internationella kontakter, liksom med internationella kyrkliga organisationer.

Samtal om den fortsatta utvecklingen av vår vänstiftsrelation och ett förnyat vänstiftsavtal med North Central Diocese inom Evangelical Lutheran Church i Tanzania har skett under året. Stiftets internationella samordnare besökte, på stiftsstyrelsens uppdrag, NCD i december för att förhandla om ett förnyat avtal. Stiftet har stöttat NCD med ett anslag om 35 000 kronor till ett hälsoprojekt. Ett nytt avtal skrevs under i samband med biskopsvigningen i Uppsala i januari 2023.

Stiftets övriga vänstift är Köpenhamns stift och engelska kyrkans Europastift. Samverkan med Köpenhamn handlar framför allt om Theobaltnätverket, medan samverkan med Anglikanska kyrkans Europastift bygger på lokal samverkan mellan SKUT-församlingar och Anglikanska kyrkans utlandsförsamlingar. Ett planerat besök för stiftssamordnarna hos Kyrkor-

nas Världsråd och CEC fick p.g.a. pandemin ställas in och kommer att ske i april 2023.

Arbetet med Theobalt-nätverket löper vidare och växer. Fler kyrkor och stift har anmält intresse av att vara med i nätverket. En konferens med miljöfokus var planerad att hållas i Köpenhamn i maj 2020 men pandemin gjorde att konferensen först flyttades till juni 2021, sedan till maj 2022 för att sedan flyttas fram till maj 2023. Konferensen har, p.g.a. kriget i Ukraina fått dubbla fokus, dels ett klimatfokus och dels ett fokus på hur kyrkorna i de olika länderna hanterat kriget och flyktingströmmarna, dels på planer för samverkan efter att kriget är över. Nätverket har även initierat ett samarbete med CEC, Europeiska Kyrkokonferensen. Stiftsadjunkten med ansvar för internationellt arbete administrerar detta nätverk. 2025 kommer en konferens att hållas i Visby i samband med Hansedagarna.

En pojke som opererats för klumpfot får rehabilitering på The Plaster House i Arusha, Tanzania.

SB BL CH

...fortsättning Internationellt arbete

Det andra området är det internationella arbetet och SKUT-arbetet i Visby stift genom Visby stifts Internationella Samråd. Ett förslag till en ny organisation för det internationella arbetet i Visby stift har arbetats fram och presenterades för och godkändes av stiftsstyrelsen i februari 2022. Samrådet kommer att arbeta mer projektinriktat (4 projekt: ett Act-projekt, ett fotbollsprojekt, ett globalt klimatprojekt och ett vänstiftsprojekt, med två projektansvariga för respektive projekt). Det tidigare Internationella Samrådets medlemmar möttes i juni för en avslutning av organisationen.

Insamlingar: Visby stift ökade sin del av julinsamlingen från drygt 237 000 kr förra året till drygt 250 000 kronor 2022! Totalt gav fastinsamlingen knappt 61 miljoner kronor och julinsamlingen närmare 50 miljoner kronor till Act Svenska kyrkans arbete! Många pastorat har även gjort separata insamlingar till Svenska kyrkans internationella arbete.

21 september fick Visby stift besök av personal från ACT Svenska kyrkan i samband med deras stiftsturné. De mötte Samrådet och några speciellt inbjudna för en presentation av och samtal om Acts arbete och stiftets internationella arbete.

Arbetet med Ung i Världsvida kyrkan har pausats under pandemin men planer finns nu för en återstart 2024, med Västerås stift som huvudman. Detta förslag samt vilka länder som skall ingå i utbytesprogrammet skall utredas under 2023. Även ett nytt försök att skapa intresse för ungdomar på ön att bli Agera-volontärer har inletts.

Samrådet arbetar för att uppmuntra till vänförsamlingsrelationer mellan församlingar/pastorat på ön och SKUT-församlingar och församlingar i vårt vänstift i Tanzania.

Tre digitala SKUT-dagar hölls under året och Act Svenska kyrkan anordnade en helg (1-2 oktober) med temat "Göra Skillnad" i Uppsala där sex representanter från Visby stift deltog.

Visby stift samordnade Världens-barn-insamlingen inom Svenska kyrkan på Gotland. Foto: Josefin Casteryd/Ikon

KYRKA-IDROTT

Det gemensamma projektet mellan Dalhems IF och Visby stift, "Rafiki Milele – Friends for life", som inleddes 2019 har fortsatt under 2022. Syftet är att dels stödja ett projekt kring tjejfotboll i flyktinglägret Kakuma i Kenya och ett tjejfotbollslag i Nairobi med material och ekonomi, dels skapa en större förståelse bland ungdomar på Gotland för tjejs livsvillkor i tredje världen. Projektet pausades delvis under pandemin. En projektgrupp är tillsatt, en fyraårig projektplan och ett informationsmaterial är framtagna, relationer är skapade med Gotlands Idrottsförbund, Svenska Fotbollförbundet, Lutherska Världsförbundet (som samordnar kyrkan engagemang i Kakuma), med ansvariga i lägret och med organisationer/personer inom Svenska kyrkan som arbetar med relationer till Kenya samt med Linnéuniversitetet i Växjö (som bedriver verksamhet i Nairobi).

De första utdelningar av material (fotbollar, kläder, hygienartiklar) har ägt rum och flera digitala möten mellan lagen, både i flyktinglägret och i Nairobi, och mellan projektledningarna har skett digitalt. Stiftsstyrelsen har även beviljat ett anslag om 60 000 kr/år för ett fyraårigt delprojekt med frukostservering till tjejerna i Nairobi.

På sikt är målsättningen att inkludera fler gotländska fotbollslag och fler länder i Afrika.

Nätverket för Kyrka-Idrott inom Svenska kyrkan har endast haft digitala möten under året. Visby stift har även presenterat vårt "Kyrka-idrottsprojekt med Dalhem IF" för övriga stift, för Karlstad stifts globala grupp och för Gotlands Idrottsförbunds personal.

Stiftsadjunkt Bimbi Ollberg med ett lokalt fotbollslag i Arusha, Tanzania.

ST 2022 CAH

Ekumenik

En stor del av det internationella ekumeniska arbetet i Visby stift presenteras under rubriken Internationella relationer (Theobaltnätverket, vänstiftsarbetet m.m.). På nationell nivå finns ett nätverk för interreligiösa frågor som Visby stift är aktiv i. Samtalsdag har hållits mellan Svenska kyrkan och de ortodoxa kyrkorna i Sverige.

Visby stift representeras i Gotlands Kristna råd av Helene Engqvist och Lena-Maria Hagensen. Regelbundna träffar anordnas i Visby för ledarna för de olika samfundet som finns i staden.

Gotlands Kristna råd anordnade en ekumenisk gudstjänst (25 januari) i samband med avslutningen av böneveckan för Kristen enhet i Vall kyrka och en ekumenisk gudstjänst under påsken.

KONTAKTPERSONER FÖR ARBETET MOT SEXUELLA ÖVERGREPP

Malin Martis och Bimbi Ollberg har av stiftet varit utsedda kontaktpersoner för Visby stift i frågor som rör sexuella övergrepp och trakasserier. Bimbi Ollberg deltog i årets fortbildningsdagar på Sigtuna.

En resursgrupp på stiftskansliet, bestående av biskopen, stiftsdirektorn, stiftsjuristen, utredningssekreteraren och de båda kontaktpersonerna finns men har inte behövt mötas.

Under året har inga formella anmälningar om sexuella övergrepp eller trakasserier inkommit, men samtal har förts med några personer. Nytt informationsmaterial har placerats i alla kyrkor på ön. Kontaktpersonerna arbetar även med att hjälpa församlingar och pastorat att ta fram nya policydokument kring frågor som rör sexuella övergrepp och trakasserier. Information om arbetet har även presenterats för stiftsstyrelsen.

Malin Martis avslutade sitt uppdrag i december och fr.o.m. årsskiftet är Katarina Gudinge, diakon i Visby domkyrkoförsamling, ny kontaktperson.

Kris och beredskap

Genom stiftsadjunkt för kris- och beredskapsfrågor har Visby stifts kris- och beredskapsarbete bland annat bestått av samordningsansvar för Visby stifts Covid-19-arbete, varit representerade i länets kris-samordningsgrupp, regionens samverkanskonferenser och representerar stiftet i Svenska kyrkans nätverk för begravningsfrågor.

Stiftens beredskapshandläggare har under året mötts minst varannan vecka för att informera om och stämma av läget i stiftet med anledning av Ukrainakriget och arbetet med att förbereda för höjd beredskap.

Ett antal informationsträffar runt om på ön har anordnats. De tre första utbildningarna av förstärkningsresurser ägde rum under 2022. Genom stiftsadjunkt för Kris- och beredskapsfrågor finns Visby stift representerade i styrgruppen för projektet.

Projektet har deltagit i ett flertal övningar under året tillsammans med olika myndigheter och även presenterat sitt arbete under Almedalsveckan, kris- och beredskapsveckan i Visby och vid ett flertal marknadsdagar. Projektet samordnade även insatserna för vaccinationsvårdar i samband med Covid-19-vaccineringarna på Gotland.

Stiftskansliet som flera församlingar/pastorat är på gång med att förnya sina kris- och beredskapsplaner och föra in planer för en ev. höjd beredskap. Stiftsadjunkt för kris- och beredskapsfrågor är och har varit behjälpligt i detta arbete i möte med anställda och förtroendevalda för samtal om planerna.

En ny övning av skydd av kulturhistoriskt värdefulla föremål var tänkt att hållas under

våren 2022. Övningen planerades tillsammans med Länsstyrelsen, Kyrkokansliet, MSB och flera andra myndigheter, men flyttades fram till 2023. Övningen kommer att bli den första i sitt slag i landet.

Försvarsmakten och Visby stift har, efter Försvarsmaktens återkomst till ön, ett växande och bra samarbete. Under året har arbetet inletts med att rekrytera en 50% regementspastor på P18. Öns kyrkoherdar och stiftsstyrelsen träffade i februari fältprosten, Jenny Ahlén, för att få information om Försvarsmaktens behov och en omvärldsbeskrivning. Tjänsten kommer att finansieras solidariskt av stiftets församlingar/pastorat och Visby stift och på sikt till viss del av Försvarsmakten.

 Annandag pingst
den 6 juni kl 18.00
ringer kyrkklockor över hela ön
med en uppmaning till bön för,
och i solidaritet med,
Ukrainas folk. Svenska kyrkan

Bild till sociala medier. Klockringning för Ukrainas folk den 6 juni 2022

Ett av årets viktigaste ord har varit "totalförsvar", något som genomsyrat mycket av arbetet även inom Svenska kyrkan.

Visby stift är, tillsammans med Försvarets Frivilligorganisationer och Röda Korset, en del i ett totalförsvarsprojekt som initierades 2019 av MSB. Ett fyra-årigt projekt som MSB, länsstyrelsen på Gotland och regionen i dagsläget finansierar, med syfte att bygga upp ett totalförsvarsarbete på ön och skapa "en väg in" mellan myndigheter och frivilligorganisationer i händelse av kris eller höjd beredskap/krig. Detta är ett pilotprojekt och modellen har börjat användas i andra regioner. Syfte är att dels förmedla information, trygghet, mat, värme m.m.

SB BL Att

Kommunikation

År 2022 års kommunikationsarbete präglades mycket av händelsen den 1 februari när dåvarande biskopen blev obehörigförklarad och allt som det sedan medförde. Pressarbetet var på grund av händelsen intensivt under 2022, både med TV, radio och tidningar och pågick första veckan i februari stort sett dygnet runt. Allteftersom tiden gick förflyttades arbetet delvis över till de sociala medie-kanalerna men var fortsatt intensivt och präglades då av mycket hat och hot som behövde mötas upp med fakta och förståelse. Arbetet med stiftets hemsida och sociala medie-kanaler fick för ett tag sig en törn av obehörighetsförklaringen och flera sidor var tvungna stängas ner eller göras om, till exempel i stort sett alla sidor om biskopen inklusive pressmaterial med bilder samt personalsidorna. Det har medfört att en stor del av arbetet med hemsida och sociala medie-kanalerna har fått göras om och planerats om allteftersom året har gått.

Tystnad vid mordplatsen. Foto: Mattias Wahlgren

Manifestation för Ukraina

Även Rysslands krigsförklaring mot Ukraina den 24 februari satte en prägel på den externa kommunikationen under det gångna året, liksom ett intensifierat pressarbete i samband med mordet på psykiatrisamordnare Ing-Marie Wieselgren under Almedalsveckan. Biskop Sven-Bernhard Fast och ärkebiskop Antje Jackelén gjorde då en rad gemensamma och uppmärksammade insatser där även domprost Anna Lundgren var delaktig i flera.

Stiftet där solen aldrig går ner...

Visby stift på Gotland består idag av 10 pastorat och 39 församlingar. Till Visby stift hör också Svenska kyrkan i utlandet, SKUT, när det gäller biskopen och domkapitlets tillsyn över församlingarna.

SKUT har ett trettiotal församlingar med många fler verksamhetsplatser där gudstjänster firas.

Det är alltid någon som är vaken i våra församlingar runt jorden. Ett samarbete finns med SKUT-kansliet i Uppsala som ansvarar för den del som främjar verksamheten i SKUT-församlingarna.

Visby stift är en del av Svenska kyrkan och en del av den världsvida kyrkan. Stiftets uppdrag riktar sig inte bara till de formellt kyrkotillhöriga, utan innebär ett erbjudande om medmänskligt stöd, bearbetning av tros- och livsfrågor samt en social gemenskap som vänder sig till alla som vistas inom stiftets område.

SNABBFAKTA

60.000 människor bor i stiftet.
(Gotland)

Cirka 60 procent av befolkningen i stiftet är tillhöriga Svenska kyrkan.

Stiftet är indelat i 10 pastorat och 39 församlingar.

På biskopens ansvar ligger även Svenska kyrkan i utlandet (SKUT).

Foto: Pixabay

Kyrkoantikvariskt arbete

KULTURHISTORISK KARAKTÄRISERING AV KYRKOR OCH KYRKOGRÅRDAR,
ÄVEN KALLAT KYRKOBESKRIVNINGSPROJEKTET

Under året har etapp 2 av kyrkobeskrivningsprojektet slutförts. I det har ytterligare 33 kyrkomiljöer beskrivits. Därtill har de några av första kyrkorna reviderats. Personal på Gotlands museum har gjort det mesta av arbetet. Stiftskansliets personal har dels fotograferat alla miljöer med drönare. Stiftets personal skall också med hjälp av församlingar och pastorat beskriva bruksvärdet men detta är väldigt tidsödande samt att det är svårt få med församlingarna på detta. Syftet är att rapporterna ska kunna användas i förvaltningen av de kulturhistoriska värdena, i handläggningsprocessen för kyrkoantikvarisk ersättning samt vid tillståndsprövning mot Kulturmiljölagen.

Arbetet omfattar de kyrkomiljöer som har det högre lagskyddet enligt samma lag. Projektrapporterna läggs upp på stiftets hemsida allt eftersom de är klara. Projektet finansieras i huvudsak av kyrkoantikvarisk ersättning.

PROJEKT

ÖVERVAKNING OCH STYRNING AV INNEKLIMAT I GOTLÄNDSKA KYRKIOR

Med Samfälligheten Gotlands kyrkor som ägare avslutades projektet Övervakning och styrning av inneklimat i gotländska kyrkor under året. Projektet har pågått under två år. Projektet har genomförts i samarbete GEAB, ENIKI, Uppsala universitet - Campus Gotland, Samfälligheten Gotlands kyrkor och Visby stift. Delar av projektet genomfördes också som ett samarbete med Riksantikvarieämbetet och Räddningstjänsten. I korthet har projektets syfte varit att installera och utveckla ett heltäckande IoT nätverk för mätning av inneklimat i kyrkorummen samt installation av brandlarm. GEAB har stått för installationerna, ENIKI för utveckling av ett webbinterface, Campus Gotland säkerställande och dokumentation av mätdata. I realtid mäts nu i merparten av våra kyrkor temperatur och fukt. Systemet har en inbyggd funktion med ett mögelgränsindex framtaget av Campus Gotland som larmar om risk för mögel uppstår, så att åtgärder kan göras innan mögelskador uppstår på de kyrkliga föremålen.

Vattenutkastare på tornet i Dalhem kyrka

Systemet kan också användas för att trimma kyrkornas värmesystem så att energiförbrukningen kan minskas i samband med att kyrkorna värms upp. För första gången har vi också skapat möjlighet för ett heltäckande brandlarmsystem i våra kyrkor. I samarbete med Riksantikvarieämbetet har förslag på kapslingar och installationer tagits fram anpassade för att fungera i ett kyrkorum. De har godkänts av Länsstyrelsen för installation utan särskilt tillstånd.

Systemet ger också förutsättningar att flytta över befintliga insatskort i händelse av brand. Med andra ord information till räddningstjänsten om var nycklar finns, hur man slår av strömmen och vilka föremål som är viktigast att antingen evakuera eller täcka i händelse av en brand. De nuvarande insatskortet är delade med räddningstjänsten som PDF:er. I GEAB:s system kommer ändringar att kunna göras i realtid av våra pastorat och församlingar, så att räddningstjänsten alltid har den mest aktuella informationen tillgänglig.

METODER FÖR BRÄNNING OCH SMÖRJNING AV TJÄRA – OM APPLICERINGSMETODER OCH FRAMSTÄLLNING AV TJÄRA PÅ GOTLAND

Tjärprojektet som pågått sedan 2017-2018 har under året avslutats. Det har utförts i samarbete med Gotlands Museum och med Visby stift som projektägare sedan 2021. Under 2022 har bland annat en bränning av tjära på "katad" ved utförts i samarbete med Sande såideslag i Östergarn. Ett stort arbete har också varit att sammanställa en slutrapport, där vi redovisar resultaten för samtliga år. Rapporten finns att ladda ned från vår hemsida Projektrapporter - Visby stift (svenskakyrkan.se)

Som tidigare år har vi aktivt deltagit i nätverksträffar inom området och föreläst vid ett flertal tillfällen i

Sverige och Norden. Vid två tillfällen har vi varit föreläsare på workshops anordnade av Hantverkslaboratoriet samt hållit föredrag på Byggnadsvårdens konvent i Mariestad samt vid Nordic Tar Network träffen på Åland med mera. Efterfrågan som föreläsare är fortsatt stor och bokningar kommer även in för 2023. Projektet har en totalbudget på 701 900 kr och har beviljats KUB, 266 400 kr. Övriga finansiärer är KAE, Länsstyrelsen i Gotlands Län 7:2 anslaget, Samfälligheten Gotlands kyrkor, Prästlönetillgångarna i Visby stift samt egen tid.

Tjärbränning i Sande såide

SB BL AH

Utbildning, fortbildning och nätverk

Nytt nätverk för utveckling av barn- och ungdomskörarbete bildades under 2022. Foto: Johannes Frandsen/Ikon

FORTBILDNING FÖR PRÄSTER OCH DIAKONER

Detta ägde rum 16-17 augusti med temat "Lärjunga-
skap" Föreläsare var Mikael Kurkiala, docent i kultu-
rantropologi, forskare och författare föreläste utifrån
sin bok "När själen går i exil". VDM Gunnar Pelinka
talade om "Kontemplativ teologi". Charlotte Fryklund,
"prästen på nätet" talade om att vara "Lärjunge på nya
plattformar". Social verksamhetschef vid Samariter-
hemmet Charlotte Engel talade om "Diakonalt lär-
jungaskap".

TEOLOGISKA SEMINARIER

24/2 Pilgrims walk for future, diakon Annika Sparre
21/4 "Ock lär dem .." – biskopsbrevet om lärande och
undervisning" biskopadjunkt Gunnar Pelinka.
29/9 Retreat i Dalhems prästgård
17/11 Kontemplativt handlande, VDM Gunnar Pelinka.

KYRKOHERDEFORUM

Under våren 2022 hölls möten med kyrkoherdarna
ungefär två gånger per månad. Där avhandlas gemen-
samma angelägenheter och under våren var en del
ännu relaterat till pandemin och de konsekvenser den
inneburit för gudstjänst och församlingslivet.

VISITATIONER

Inga visitationer ägde rum under 2022.

MOTTAGANDE AV KYRKOHERDAR

Den 13 mars mottogs Victoria Svärd Wärme som kyr-
koherde i Romaklostets pastorat och den 4 september
mottogs Anna Lundgren som domprost i Visby.

ÅTERÖPPNANDE AV KYRKOR

Stenkumla kyrka återöppnades den 18 april och den 11
december Halla kyrka av biskop emeritus Sven-
Bernhard Fast.

STIFTSMÄSSOR

Stiftsmässa firades varje fredag i Visby domkyrka
under 2022.

NÄTVERK FÖR MUSIKER

Några fortbildningstillfällen blev också detta år
hindrat av coronapandemin. I maj genomfördes en
heldagsutbildning med Jon Liinasson (Göteborgs In-
ternationella orgelakademi). Stiftets musiker fick lära
sig hur man bygger en DO-orgel, en byggsats av en
orgel i miniatyr, som sedan ska användas ute i försam-
lingarna och i skolan för att göra orgeln tillgänglig och
förhoppningsvis en tillgång för barn.

Under året bildades ett nätverk för utveckling av barn och ungdomskörarbete i Visby Stift. Syftet med nätverket är att skapa bättre möjligheter för barn och ungdomskörsångare i stiftet till att utvecklas och hitta glädjen i att sjunga i både församlingens verksamhet men också i gemensamma satsningar i stiftet. Sex av stiftets musiker är aktiva i nätverket och musikonsulenten är sammankallande. Nätverket drivs i nära samarbete med Sveriges Kyrkosångsförbunds ungdomskörsatsning.

Musikernätverket i Visby Stift bjuder in alla musiker i tjänst i stiftet till frukostmöten fyra gånger i året. Detta görs i samarbete med Visby Stifts Kyrkomusikerförening. Förutom att fungera som en mötesplats där man delar erfarenheter och relevanta frågeställningar utifrån uppdraget som kyrkomusiker ingår alltid ett moment av fortbildning. Ibland bjuds externa föreläsare in, ibland delar musikerna med sig av sin specifika spetskompetens.

NÄTVERK FÖR KYRKOGRÅRDS- OCH FASTIGHETSFRÅGOR

Under året har nätverksarbetet inom kyrkogårds- och fastighetsområdet fortsatt. Vi har haft fyra möten med olika tema. Första mötet behandlade trädvårdsfrågor. Det andra mötet hade tema gravvårdsfrågor med

koppling till Länsstyrelsens ändrade hantering av vad som är tillståndspliktigt.

Det tredje mötet hade tema skadegörelse i kyrkorum och energifrågor. Det fjärde och sista mötet var en sammanfattning av projektet "Övervakning och styrning av inneklimat".

Den 6 oktober hade stiftet den årliga klockarträffen i Viklau församlingshem och i Viklau kyrka, i samarbete med Romaklosters pastorat. Temat för träffen var städning av kyrkorum och besiktning av vindar. Katarina Söderdal, Samfälligheten Gotlands kyrkor, inledde med att prata om besiktningar av kyrkan, målerikonservator Susanna Barros förläste om städning av kyrkorummet med utgångspunkt från skiften "Att vårda en kyrka", Tomas Lindström OBM gruppen som föreläste om skadedjur, mögel och svampar. Som vanligt var det en välbesökt och uppskattad tillställning med ca 50 deltagare.

NÄTVERK FÖR KOMMUNIKATÖRER

Inom ramen för kommunikatörsnätverket anordnades det i januari ett internat och nätverksträff. Temat för dagarna var "Framtidens kommunikation i stiftet". Under hösten anordnades också ett par webbverkstäder för kommunikationsnätverket.

Flygfoto över Dalhem kyrka

SB BL Ctt

Anställda på stiftskansliet under 2022

Biskop 100%

Thomas Petersson, biskop t o m 1 februari.
Därefter anställd i stiftet t o m 30 september.

Biskop 50%

Biskop emeriti Sven-Bernhard Fast,
Fullgörande biskop från 7 mars.

Stiftsdirektor 100%

Christer Engelhardt

Stiftsprost 100%

Annika Hakalax

Biskopsadjunkt 100%

Gunnar Pelinka t o m 28 juli, därefter vakant.

Stiftsadjunkt 100%

(internationellt, beredskapsfrågor, ekumenik)

Bimbi Ollberg

Stiftsadjunkt 100%

Elin Sundelin, tjänstledig och avslutat tjänst 30 juni,
Benjamin Ulbricht vikarie på delar av tjänsten på 50%

Stiftsadjunkt för pilgrimsfrågor 50%

Benjamin Ulbricht projektjänst under två år,
avslutas 30 november

Musikkonsulent/-migr.handläggare 100%

Anne Dungner Hjellström

Stiftsantikvarie 100%

Rebecka Svensson

Kommunikatör 100%

Linda May Dahlström

Redaktör för app 100 kyrkornas ö, 80%

Åsa-Lo Ekstrand (projektjänst avslutades 31 maj)

Fastighetssamordnare/IT 100%

Pär Malmros

Biskops- och förvaltningssekr. 100%

Grym Sara Westberger (tjänstledig 20%,
samt föräldraledig fr o m 16 november)

Klimat-/ miljöhandläggare 100%

Natalia Svensson

Stiftsjurist 100%

Karin Mulde (t o m 8 maj)

Övrig juridisk kompetens köptes in under året

Egendomsförvaltare 100%

Arvid Mickelåker

Förvaltningssekr./egendom	100%
Line Obermeier	
Förvaltningsass./receptionist	100%
Weronica Östman	
Lokalvårdare	100%
Monicka Karlsson	
Utredningssekreterare/ personalhandläggare/ biträdande stiftsdirektor	100%
Ulrika Holmberg	
Stifskamrer	100%
Anders Ahlin	
Ekonom	100%
Lena Jonsson	
Ekonom	100%
Hans Nilsson	
Ekonomi- och lönehandläggare, personalhandläggare	100%
Laila Östman	
Husvärd, löneassistent	100%
Peter Müller	

SB BH Ctt

Sammanträdesstatistik 2022

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige sammanträde den 24 maj i Halla bygdegård. Innan sammanträdet firades en mässa i Halla kyrka. Hösten sammanträde den 19 november hölls i sessionssalen i Helge Andshuset. Vid detta sammanträde presenterade den nyligen valde biskopen Erik Eckerdal sig.

DOMKAPITLET

Domkapitlet har haft totalt nio sammanträden under 2022. Inför domkapitlets yttranden har stiftsprost och ledamöter i domkapitlet genomfört intervjuer med sökande till kyrkoherdetjänster på Gotland och i utlandsförsamlingar varav de senare intervjuerna har gjorts via videolänk från Visby.

Anna Tronét, tidigare stiftsjurist i Visby stift och vid tiden för uppdraget jurist på nationell nivå, förordnades som sekreterare för domkapitlet från och med mars till och med juni och från 1 juli har Göran Broås, tidigare stiftsjurist i Västerås stift, förordnande som sekreterare för domkapitlet.

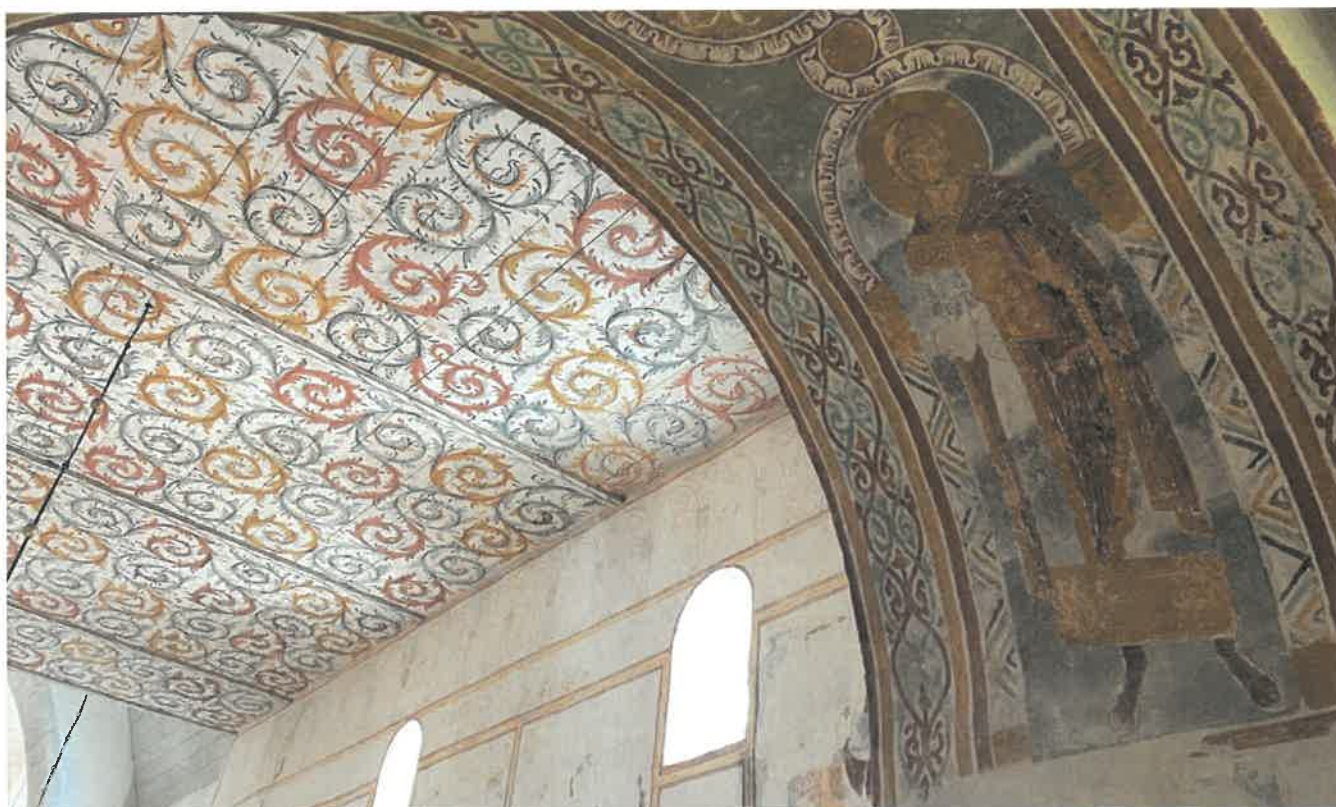
STIFTSSTYRELSEN

Stiftsstyrelsen har sammanträtt vid nio tillfällen under 2022. Stiftsstyrelsens sammanträden bereds av ett arbetsutskott enligt stiftsstyrelsens arbetsordning. Arbetsutskottet sammanträdde vid åtta tillfällen under året. Stiftsstyrelsen uppgifter under året har varit att arbeta med att ta fram de strategiska målen för Visby stift, besvarat remisser. Strukturutskottet sammanträdde vid två tillfällen under 2022.

EGENDOMSNÄMNDEN

Se verksamhetsberättelse för Prästlönetillgångar i Visby stift.

Takmålningar i Garda kyrka

Förtroendevalda 2022

STIFTSSTYRELSEN

ORDFÖRANDE

Biskop Thomas Petersson t o m 1 feb 2022

LEDAMÖTER

Peder Fohlin, förste vice ordförande
Curt Broberg, andre vice ordförande
Inger Harlevi
Gunnar Lindby
Cecilia Lundberg
Rolf Öström
Lennart Lindgren
Helena Andersson
Jan Bergquist
Ann-Charlott Hansson
Barbro Hejdenberg Ronsten

ERSÄTTARE

Anna Lundgren tf domprost/domprost
Staffan Beijer
Henrik Danielsson
Åsa Wackelin Flanking
Johan Fällman t.o.m 2022-05-23
Cecilia Schelin Seidegård fr.o.m 2022-05-24
Matilda Ericsson t.o.m 2022-05-23
Anne Ståhl Mousa fr.o.m 2022-05-24
Tobias Nellvik
Britt Andersson
Linnéa Tibell
Gertrud Södergren
Jan Lundqvist

EGENDOMSNÄMNDEN

ORDFÖRANDE

Gunnar Lindby

LEDAMÖTER

Börje Bendelin, vice ordförande
Arne Nyroth
Karl-Johan Johansson
Sven Sandström

ERSÄTTARE

Mathias Eldnor
Karin Hjorth
Frans Brozén
Ola Björkqvist
Gunnel Lindby

SV BL CÅL

DOMKAPITLET

ORDFÖRANDE

Biskop Thomas Petersson t.o.m 1 februari 2022, därefter vakant

VICE ORDFÖRANDE

Anna Lundgren tf domprost/domprost

ERSÄTTARE FÖR BISKOPEN OCH DOMPROSTEN SOM LEDAMÖTER

Pernilla Cramnell fr.o.m 2022-01-01 t.o.m 2022-01-11

Tomas Holdar fr.o.m 2022-01-12 t.o.m 2022-08-16

Per-Anders Sandgren fr.o.m 2022-08-17-

LEDAMOT SOM ÄR PRÄST ELLER DIAKON PÅ GOTLAND

LEDAMOT

Juana Baumann

ERSÄTTARE

Anna Lundgren (vakant under tiden 2022-01-01-2022-08-16)

Andréa Bogren fr.om. 2022-08-17

LEDAMOT SOM ÄR PRÄST ELLER DIAKON I EN FÖRSAMLING I SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

LEDAMOT

Maja Inde

ERSÄTTARE

Thomas Stoor

DOMARLEDAMOT

LEDAMOT

Anna-Lena Järvstrand

ERSÄTTARE

Per Sundberg

LEKMANNALEDAMÖTER

LEDAMOT

Gabriella Löf

Barbro Hejdenberg Ronsten

Johan Asplund

ERSÄTTARE

Elisabeth Stenqvist Edlund

Carin Jakobsson

Annette Wilén

LEDAMOT SOM UTSETTS AV KYRKOMÖTET

LEDAMOT

Gerd Persson

ERSÄTTARE

Göran Tyréus

Arbetsgrupper 2022

ARBETSUTSKOTT

Ordinarie ledamöter Biskop Thomas Petersson t.o. m 2022-02-01, vice ordförande Peder Fohlin, Curt Broberg, Inger Harlevi med Helena Andersson, Ann-Charlott Hansson och Rolf Öström som ersättare samt tf domprost/ domprost Anna Lundgren ersättare för biskopen som ledamot.

STRUKTURUTSKOTT

Stiftsstyrelsen beslutar att tillsätta ett strukturutskott som består av: Peder Fohlin, Inger Harlevi, Helena Andersson och Rolf Öström. Strukturutskottet sammanträdde två gånger under hösten 2022.

STIFTETS KONTAKTPERSONER RÖRANDE SEXUELLA ÖVERGREPP BEGÅGNA I KYRKLIGA MILJÖER
Malin Martis och Bimbi Ollberg.

KYRKOHERDARNA I STIFTETS VALDA LEDAMOT I SAMFÄLLIGHETEN GOTLANDS KYRKOR
Anders Jernberg till och med november 2022 och därefter Monika May med Andréa Bogren som ersättare

LEDAMOT I SVERIGES KRISTNA RÅDS RÅDSFÖRSAMLING
Gunnel Larsson med Peder Fohlin som ersättare.

OMBUD I SVENSKA KYRKANS ARBETSGIVARORGANISATIONENS ARBETSGIVARKONFERENS I VISBY STIFT
Inger Harlevi, Tommy Wissing, och Ylva Andersson med Sven Sandström, Gunnel Larsson och Ann-Christin Wallin som ersättare.

REGIONALA SAMRÅDSGRUPPEN FÖR DET KYRKLIGA KULTURARVET I VISBY STIFT
Lennart Lindgren ordförande, Curt Broberg vice ordförande, Gunnar Lindby, Jan Lundqvist, Inger Harlevi, Gunilla Angelöf, Anne Dungner Hjellström, Stefan Sundelin t.o.m. 30 juni 2022. Samfälligheten Gotlands kyrkor representeras av Nina Vijnja och Carin Jakobsson. Gotlands Museum har sin representant och likaså Länsstyrelsen i Gotlands län. Tjänstepersoner från stiftskansliet är Rebecka Svensson, Christer Engelhardt, och Grym Sara Westberger/Ulrika Holmberg.

EGENDOMSNÄMNDEN

Se verksamhetsberättelse för Prästlönetillgångar i Visby stift

SS BU Alt

Visby stift (org.nr 252010-0120)

Årsredovisning
2022

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Väsentliga händelser under räkenskapsåret.....	6
Resultaträkning.....	9
Balansräkning.....	10
Kassaflödesanalys	12
Noter.....	13
Revisionsberättelse.....	22

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Visby stifts (org.nr. 252010-0120) grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingsslivet, främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission samt förvaltning. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över de som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag, samt förvalta prästlönetillgångarna.

Stiftet har sitt säte i Gotlands län.

Alla belopp i denna årsredovisning uppges i tusentals kronor (tkr) där inte särskilt anges. Belopp inom parentes avser föregående års siffror.

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Stiftsstyrelsen är stiftets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Stiftsstyrelsen har utsett ett arbetsutskott som förbereder stiftsstyrelsens sammanträden och ärenden till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen sammanträder flera gånger per år. Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att det finns en biskop i ledning för stiftet.

I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Till domkapitlet utser stiftsfullmäktige en ledamot som är eller har varit domare samt tre övriga ledamöter. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utses av biskopen.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar, tillämpar stiftet inomkyrkliga regelverk såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB) och finanspolicy. Inom personalområdet tillämpar stiftet Svenska kyrkans kollektivavtal. Stiftet har även upprättat olika typer av policys för t.ex. arbetsmiljö, inköp och resor.

Främjande av ändamål

Visby stift ingår i en av Svenska kyrkans tre nivåer som liksom de övriga tolv stiftet har att utföra sitt uppdrag enligt kyrkoordningen.

Det uppdraget är att "främja och ha tillsyn över församlingsslivet" inom sitt pastorala område, dvs. tillse att församlingarnas grundläggande uppgift utförs. Det sker genom att stiftet fördelar och använder sina resurser på sätt som framgår av den nu framlagda årsredovisningen. Det innebär också att sörja för stiftets och kansliets egen egendom och åtaganden såsom mottagande av prästkandidater, visitationer etc.

Visby stift utför ekonomitjänster kostnadsfritt som en del av främjandet för åtta av tio församlingar och pastorat på Gotland. Samtal förs löpande med kvarvarande enheter om

framtida anslutning. De lönetjänster som stiftet tidigare utförde kostnadsfritt sköts nu av nationell löneservice i Uddevalla. För sex enheter betalar stiftet den ersättning som löneservice tar för tjänsterna och för två enheter sköter stiftet fortfarande lönetjänster då dessa ännu är kvar i det gamla löneprogrammet – FAS. Två enheter sköter sin ekonomi- och lönehantering helt själva.

Genom att medverka i det med Region Gotland och Länsstyrelsens gemensamma krisberedskapsråd, får stiftskansliet på köpet en omvärldsanalys till gagn för det arbete med beredningsplaner som enligt kyrkoordningen också åläggs stiftet.

Visby stift har i uppdrag inom biskopsämbetet ett tillsynsansvar för Svenska kyrkans utlandsförsamlingar (SKUT). Främjandet sköts från Kyrkokansliet i Uppsala genom avdelningen för Svenska kyrkan i utlandet. Arbetet med utveckling av samspelet mellan kansliet i Uppsala och Visby stift pågår löpande.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 1 673 tkr (-2 855 tkr) vilket är 4 528 tkr bättre än det budgeterade resultatet. I resultatet finns en stor effekt av minskade kostnader på grund av det postpandemiska läget med inställda verksamheter som följd, vilket har lett till ett minimum av tjänsteresor samt mycket lägre verksamhetskostnader med drygt 2 miljoner. Flera tjänster har varit vakanta under hela eller delar av året vilket utgör ett plus på cirka 2,5 miljoner i lägre personalkostnader är budgeterat, men avgångsvederlaget för biskopen väger upp detta hela med en obudgeterade kostnader på cirka 2 miljoner. Nettoeffekten blir ett överskott för personalkostnaderna med cirka 500 tkr.

Årets intäkt till kansliets servicebyråverksamhet som avser begravningsverksamhetens andel av servicebyråns arbete åt enheterna uppgår till 376 tkr. I år har vi också fått kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) för stiftsprojektet karaktärisering av kyrkor med 2 118 tkr som då är finansierat till 90%. Finansiella intäkter ökade med nästan 500 tkr mot budget tack vare höjda räntor och god utdelning på Ethosfonderna.

Kyrkoavgiften tillsammans med erhållen ekonomisk utjämning utgör 73 % (70 %) av verksamhetens intäkter. Utdebiteringen av kyrkoavgiften har varit oförändrad sedan år 2000 med 11 öre per skattekrona.

Målkapital

Under året har beslut tagits om en höjning av stiftets målkapitalsnivå från 7 400 tkr till 20 000 tkr från och med 2023 för att bättre motsvara de interna krav som ställs på eget kapital inom Svenska kyrkan. Eget kapital överstiger nu fastställd målkapitalsnivå med 25 723 tkr vilket utgör en buffert för svåra tider samt möjlighet att absorbera vissa framtida underskott utan motsvarande avgiftshöjningar. Överskottet kommer att reduceras kraftigt nästa år.

Flerårsöversikt

	2022	2021	2020	2019	2018
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	36 767	37 185	37 428	37 907	38 393
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	60,2%	61,0%	62,3%	63,6%	65,58%
Kyrkoavgift (%)	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
Medelantalet anställda	22,7	22,3	23,0	22,4	24,7
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	32 448	37 890	35 785	35 296	31 988
Verksamhetens kostnader	-31 683	-31 837	-29 938	-31 503	-33 823
Verksamhetens resultat	765	6 053	5 847	3 793	-1 835
Resultat från finansiella investeringar	908	597	545	517	476
Årets resultat	1 673	6 650	6 392	4 310	-1 359
Kyrkoavgift	8 149	8 104	8 078	8 108	8 157
-varav slutavräkning	114	115	157	234	393
Personalkostnader/Verksamhetens intäkter (%)	63,3	46,7	46,3	49,8	60,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek	7 400	7 400	7 400	7 400	7 400
Eget kapital	33 123	31 451	24 801	18 409	14 099
Soliditet (%)	75,4	74,3	74,6	72,3	61,0
Värdesäkring av det egna kapitalet (%)	5,3	26,8	34,7	30,6	-8,8
Likviditet (%)	252	236	315	255	156

Definitioner

- Kyrkoavgift (%) – anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- Varav slutavräkning – För förklaring se redovisningsprinciper
- Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen)
- Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret inleddes med fortsatta restriktioner, rekommendationer och allmänna råd med anledningen av pandemin. Under tidig vår släpptes dessa och Visby stift kunde återgå till ett mer normalt arbetssätt.

1 februari 2022 meddelade ansvarsnämnden för biskopar att biskopen i Visby stift, biskop Thomas, inte längre var behörig att utöva kyrkans vinningstjänst. Med detta stod Visby stift utan biskop tillika ordförande i stiftsstyrelse och domkapitel. I mitten av mars kunde tidigare biskopen, biskop emeritus Sven-Bernhard Fast, träda in som fullgörande biskop men dock inte som ordförande i stiftsstyrelse och domkapitel utan endast som adjungerad i dessa instanser. Under året har 1:e vice ordförande i stiftsstyrelsen tjänstgjort som ordförande och i domkapitlet har domprosten i egenskap av vice ordförande under året tjänstgjort som ordförande.

Visby stift har under året i enlighet med kyrkoordningen genomfört ett biskopsval som inte fanns med i budget. Med anledning av ansvarsnämndens beslut har Visby stift för år 2022 fått ta kostnaden för dels uppsägningstiden av tidigare biskopen som blev totalt åtta månader i relation till gällande kollektivavtal, dels en överenskommelse om avgångsvederlag ytterligare 12 månader. Avgångsvederlaget i enlighet med uppgörelsen belastar 2022 års resultat i sin helhet.

Åren med pandemi har inneburit uteblivna tjänsteresor till förmån för digitala möten. Under 2022 har resandet fortsatt legat på en lägre nivå då många möten har fortsatt vara digitala. Budgeterade publika verksamheter och resor har under året inte blivit av då dessa dels fått skjutas på framtiden med anledning av ansvarsnämndens beslut, dels varit svåra att genomföra och planera på grund av ovissheten av i efterdyningarna av pandemin

Rysslands invasion av Ukraina har gjort att Visby stift i vissa delar har fått stötta församlingar och pastorat i arbetet med flyktingar som kommit till Gotland.

Visby stift har under året fortsatt arbetat med Kyrkostyrelsens fastställda plan för en långsiktig strategi för digitalisering och samverkan, med målbilden att församlingar och pastorat även fortsatt alltmer ska kunna lägga sina resurser på det grundläggande uppdraget och säkerställa ett långsiktigt hållbart kyrkoliv.

Under året gick införande/övergång till Microsoft 365 in i sin slutfas. Stiftskansliet har arbetat med anslutning av stiftets församlingar och pastorat (enheter). Under året har stiftskansliet också arbetat med den kvarvarande enheten för anslutning till GIP (gemensam IT-plattform), likaså har stiftskansliet fortsatt arbetet med anslutning av enheter till GAS (gemensamt administrativt stöd) som ligger inom ramen för ekonomisk samverkan (se vidare under rubriken "Framtida utveckling...").

För att minska den egna klimatpåverkan och bidra till mänsklighetens gemensamma arbete för att bromsa effekterna av klimatförändringarna, har Visby stift arbetat vidare med den av Svenska kyrkan beslutade "Färdplan för klimatet". Det innebär att vi ska lyfta andliga och existentiella aspekter samt uppnå klimatneutralitet för den egna verksamheten. Under året har

stiftskansliet arbetat med miljödiplomering och som en del i detta har stiftsstyrelsen i december 2022 fattat beslut om en rese- och inköspolicy.

Stiftsstyrelsen beslutade i maj 2022 att förlänga avtalet med Visby domkyrkoförsamling ytterligare ett år som en del i budgetarbetet för 2023. Visby domkyrkoförsamling erhåller 800 tkr årligen för delar av sin verksamhet som är av stiftsövergripande karaktär såsom sjukhuskyrkan, Birkagården osv. Visby stift gav också under 2022 bidrag till Norra Gotlands pastorat för dövkyrkan och gudstjänstverksamhet vid kapellet på Gotska Sandön. Visby stift behåller även under 2022 tjugo procent av det utbetalda kyrkunderhållsbidraget till samordning av församlingars, pastorats och samfälligheten Gotlands kyrkors gemensamma åtgärder.

Visby stifts målkapital på 7,4 miljoner har legat på samma nivå sedan det infördes år 2007. Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträdet i november 2022 att höja målkapitalet till 20 miljoner fr o m 2023. Det betyder att den disponibla summan som utgörs av eget kapital över målkapitalsgränsen kommer att minska radikalt. Vid årsskiftet var överskottet 25,7 miljoner.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För närvarande har Visby stift en relativt god ekonomi men osäkerhetsfaktorerna är påtagliga. Rysslands invasion av Ukraina med påverkan på den allmänna samhällsutvecklingen och i takt med den stigande inflationen, högre energi- och drivmedelspriser är orosfaktorer i hur det påverkar medlemsutvecklingen inom Svenska Kyrkan. I detta fall är Visby stift inget undantag.

Svenska kyrkan står inför olika utmaningar som bl. a. handlar om förändringar såväl i samhälle som inom kyrkan. De prognoser som görs över den framtida medlemsutvecklingen och de framtida intäkterna från kyrkoavgiften visar på en nedåtgående trend. Det innebär att Svenska kyrkan behöver se över sina kostnader och/eller öka sina intäkter. Visby stift är även i detta inget undantag. Den framtida medlemsutvecklingen är en tydlig osäkerhetsfaktor. Svenska kyrkan måste hitta ett sätt att bryta denna trend och/eller anpassa organisationen till detta. Att trygga kompetensförsörjningen i stort och kunna rekrytera sökande till vigningstjänster är en viktig framtida utveckling.

Full anslutning till Microsoft 365 uppnås under 2023. Kvarvarande enhet för anslutning till GIP (gemensam IT-plattform) slutförs under 2023 och anslutning av enheter till GAS (gemensamt administrativt stöd) som ligger inom ramen för ekonomisk samverkan sker med de två kvarvarande enheterna som ansluts till GAS-ekonomi under 2023 och till GAS-lön 2024.

Kyrkoavgiften för kommande år är enligt följande (tkr):

Tkr	Plan 2025	Plan 2024	Beslutad för 2023	Utfall 2022	Förändring mellan 2022 och 2023
Kyrkoavgift	8 442	8 358	8 604	8 149	+5,6 %

Finansiella instrument

Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av fullmäktige fastställd finanspolicy. Den innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Det förra reglementet antogs under år 2011 men har under året uppdaterats och gäller också för de samförvaltade stiftelserna samt för prästlönetillgångarna. Finanspolicyen är föremål för regelbunden översyn vid varje ny mandatperiod samt vid de tillfällen då Svenska kyrkans nationella nivå gör ändringar i sin finanspolicy.

Vid utgången av 2022 hade stiftet långfristiga värdepappersinnehav till ett marknadsvärde av drygt 20 418 tkr. Marknadsvärdet har sedan förra årsskiftet sjunkit med 4 720 tkr, vilket betyder att övervärdet mot anskaffningsvärdet sjunkit med cirka 50% till 4 029 tkr. Marknadsvärdet har dock återhämtat sig så i början på mars 2023 har det ökat med 1 267 tkr till 21 685 tkr. De finansiella placeringarna består uteslutande av olika typer av Ethosfonder uppdelat på räntefonder 31%, svenska aktier 44% samt globala aktier 25%.

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 4 (4) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 2 076 tkr (2 105 tkr).

Resultaträkning	Not	Budget		
		2022	2022	2021
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift		8 149	8 221	8 104
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	15 790	15 786	18 600
Erhållna gåvor	3	606	0	10
Erhållna bidrag	4	5 307	7 932	6 887
Nettoomsättning	5,6	2 333	2 674	2 249
Övriga verksamhetsintäkter		263	0	2 040
Summa verksamhetens intäkter		32 448	34 613	37 890
Verksamhetens kostnader				
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-4 673	-4 622	-4 673
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		0	0	0
Övriga externa kostnader	6,7	-6 185	-12 137	-9 320
Personalkostnader	8	-20 542	-21 128	-17 686
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	10	-21	-21	-21
Övriga verksamhetskostnader		-262	0	-137
Summa verksamhetens kostnader		-31 683	-37 908	-31 837
Verksamhetens resultat		765	-3 295	6 053
Resultat från finansiella investeringar				
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	9	669	400	536
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		239	40	65
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0	-4
Resultat efter finansiella poster		1 673	-2 855	6 650
Årets resultat		1 673	-2 855	6 650

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	10	255	276
		255	276
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	11	16 389	16 389
		16 389	16 389
Summa anläggningstillgångar		16 644	16 665
Omsättningstillgångar			
Varulager		0	10
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		740	623
Övriga fordringar	14	572	1 679
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	503	633
		1 815	2 935
Kassa och Bank	13,16	25 481	22 744
Summa omsättningstillgångar		27 296	25 689
Summa Tillgångar		43 940	42 354

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
----------------------	------------	-------------------	-------------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Balanserat resultat		31 451	24 801
Justering Balanserat resultat		-1	0
Årets resultat		1 673	6 650
Summa eget kapital		33 123	31 451

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		1 356	1 166
Skatteskulder		129	0
Övriga skulder	14	5 846	6 670
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	3 486	3 067
Summa kortfristiga skulder		10 817	10 903

Summa eget kapital och skulder		43 940	42 354
---------------------------------------	--	---------------	---------------

Eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 2021-01-01	18 409	6 392	24 801
Omföring av föregående års resultat	6 392	-6 392	
Rättelse av fel före räkenskapsårets början	0	0	0
Årets resultat		6 650	6 650
Eget kapital 2021-12-31	24 801	6 650	31 451
Eget kapital 2022-01-01	24 801	6 650	31 451
Omföring av föregående års resultat	6 650	-6 650	
Rättelse av fel före räkenskapsårets början	0	0	0
Årets resultat		1 672	1 672
Utgående balans 2022-12-31	31 451	1 672	33 123

Kassaflödesanalys	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		1 673	6 650
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		21	21
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		9	-1 903
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		1 703	4 768
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		1 120	2 635
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-86	4 369
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 737	11 772
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		0	-26
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	-4 000
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-4 026
Årets kassaflöde		2 737	7 746
Likvida medel vid årets början		22 744	14 998
Likvida medel vid årets slut		25 481	22 744
Specifikation av likvida medel vid årets slut 16			
Kassa och Bank		25 481	22 744

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagens (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Övergången från tidigare regelverk har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3:s kapitel 35.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningsystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningsystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inkom kyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningsystem som beskrivs under Erhållen inkom kyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inkom kyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventualförpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturligt anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Stiften är befriade från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet dvs. 24 150 kr exkl.moms, 30 188 kr inkl moms, har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Datautrustning	0-5 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5-10 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Not 2 Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämnning

Regler om ekonomisk utjämnning återfinns i Kyrkoordningen. I tabeller nedan finns specifikationer av transfereringar inom utjämnningssystemet och av övriga inomkyrkliga bidrag.

Erhållen inomkyrklig utjämnning:	2022	2021
Särskild utjämningsavgift (utdelning från PLT)	0	0
Stiftsbidrag	15 790	18 600
Lämnad inomkyrklig utjämnning:		
Bidrag till övrig församlingsverksamhet och Samfälligheten Gotlands kyrkor	-4 673	-4 673

Not 3 Erhållna gåvor

<i>Erhållna gåvor redovisade i resultaträkningen</i>	2022	2021
Blomsterfonden	550	
Stiftskollekter egen verksamhet	0	10
Diakonikassan	56	
Summa	606	10

Not 4 Erhållna bidrag

<i>Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen</i>	2022	2021
Kyrkoantikvarisk ersättning	2 118	158
Arbetsmarknadsbidrag	216	
Övriga bidrag (SKUT 500, KUB 916 och övrigt 1 557)	2 973	6 729
Summa	5 307	6 887

Not 5 Nettoomsättning

	2022	2021
Hysesintäkter	39	25
Prästlönetillgångarna	1 579	1 593
Samfälligheten Gotlands kyrkor	184	184
Övrigt	531	447
Summa	2 333	2 249

Not 6 Operationella leasingavtal

Not avseende uppgifter som leasetagare	2022	2021
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	3 710	3 117
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	4 317	2 112
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	3 781	3 158

Den operationella leasingen utgörs av hyrda kopieringsmaskiner och videokonferensutrustning, ekonomisystem, telefonväxel och lokaler (Helgeandshuset och biskopsgården) mm. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansli löper på tre år med möjlighet till förlängning. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Not avseende uppgifter som leasegivare	2022	2021
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas Avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	2 095	414
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	0	0
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden erhållna leasingavgifter	1 777	414

Stiftet hyr ut lokaler m m till Samfälligheten Gotlands Kyrkor, lokaler och personal m m till Prästlönetillgångar i Visby stift (PLT) och p-platser till Skogssällskapet. För 2021 så saknas intäkter för personaluthyrning till PLT och domkyrkoförsamlingen som är ny fr o m 2023.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Kvalificerade revisorer	2022	2021
Grant Thornton		
Revisionsuppdrag	79	75
Övriga valda revisorer	2	2

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 8 Personal

Medelantalet anställda	2022	2021
Kvinnor	12	14
Män	11	8
Totalt medelantal anställda	23	22

Ovanstående är inte antalet personer, utan omräknat utifrån årsarbetstid. I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 23 650 kr (23 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i Stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare	2022			2021		
	Antal på balansdagen			Antal på balansd.		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledamöter i stiftsstyrelsen	6	6	12	6	6	12
Ledande befattningshavare	1	0	1	0	1	1

Löner, arvoden och andra ersättningar	2022	2021
Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop*	2 968	1 465
Anställda	11 786	12 422
Summa	14 754	13 887

*Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag	2022	2021
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	216	234

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande	2022	2021
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	2 585	1 157

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2022	2021
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	969	960
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	4 437	4 038

Ett avgångsvederlag till biskopen har kostnadsförts under året på 1 547 tkr inkl sociala avgifter. Då biskopen inte verkat som stiftsstyrelsens ordförande sedan mitten på februari så har extra arvoden utbetalats till 1:e och 2:e vice ordföranden. Därav den höga summan jämfört med 2021.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>	2022	2021
Utdelning	669	536
Summa	669	536
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>	2022	2021
Räntor	239	65
Summa	239	65

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	2 066	2 040
Inköp	0	26
Utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 066	2 066
Netto anskaffningsvärde	2 066	2 066
Ingående avskrivningar	-1 790	-1 769
Utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-21	-21
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 811	-1 790
Utgående redovisat värde	255	276

Not 11 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde på balansdagen
Långfristiga värdepappers- Innehav			
Noterade aktier	7	7	0
Noterade aktiefonder	11 318	11 318	16 399
Noterade räntebärande värdepapper	5 064	5 064	4 019

Summa värdepappersinnehav 16 389 16 389 20 418

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2022	2021
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	16 389	12 489
Investeringar under året	0	4 000
Försäljningar/avyttringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 389	16 489
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	-100
Omklassificeringar	0	100
Nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående bokfört värde	16 389	16 389

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022	2021
Förutbetalda hyror	392	354
Försäkringspremier	35	32
Upplupna ränteintäkter	0	17
Upplupna projektintäkter	0	159
Övriga poster	76	71
Summa	503	633

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 24 751 tkr behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 14 Övriga fordringar och skulder

Övriga fordringar	2022	2021
Skattefordran	0	1 054
Övriga fordringar (varav skattekonto 572 tkr)	572	624
Summa	572	1 679

Övriga skulder	2022	2021
Momsskuld	204	186
Personalskulder	728	726
F.d. ändamålsbestämda medel (varav diakonikassa 161)	820	756
Projektmedel, förskott	1 952	2 662
Övriga skulder (varav KUB 2 082 tkr)	2 142	2 340
Summa	5 846	6 670

Från och med 2014 redovisas före detta ändamålsbestämda medel under Övriga skulder.

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022	2021
Upplupna lönekostnader (semesterlöner, timbank)	1 952	1 021
Upplupna pensionskostnader	901	944
Upplupna sociala avgifter	220	549
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	413	586
Summa	3 486	3 067

Upplupna pensionskostnader redovisades tidigare under övriga skulder. I upplupna lönekostnader ingår ett avgångsvederlag till biskopen där avtalet skrevs under 2022 och totala avtalsbeloppet på 1 547 tkr kostnadsfördes i sin helhet men avräknas i takt med att löneutbetalningar sker. Restbeloppet per 2022-12-31 är 1 160 tkr att utbetalas under 2023.

Not 16 Likvida medel

<u>Specifikation av likvida medel vid årets slut</u>	2022	2021
Kassa	0	0
Bank-kyrkkonto	24 751	22 689
Bank-övriga konton	730	55
Summa	25 481	22 744

Not 17 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Erik Eckerdal vigdes till ny biskop för Visby stift söndagen den 15 januari i Uppsala domkyrka med efterföljande mottagande i Visby domkyrka lördagen den 21 januari. De vakanta tjänsterna avseende stiftsdiakon, stiftspedagog samt stiftsjurist är eller kommer att bli tillsatta under våren 2023.

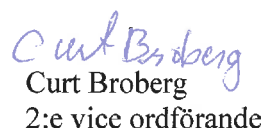
Visby 2023-04-20

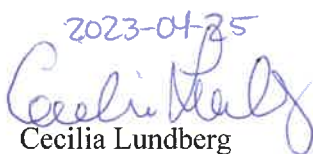
Erik Eckerdal
Biskop, ordförande

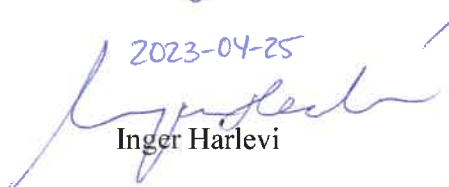
Peder Föhlén
1:e vice ordförande

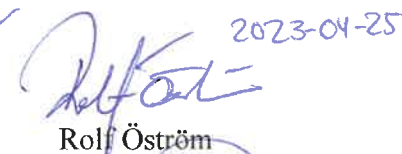
Curt Broberg
2:e vice ordförande

2023-04-25

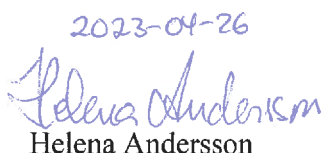
Cecilia Lundberg

2023-04-25

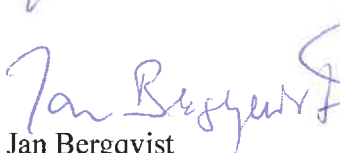
Inger Harlevi

2023-04-25

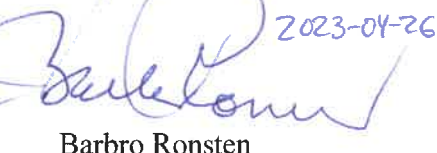
Rolf Öström

2023-04-26

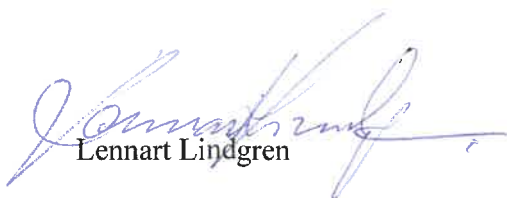
Helena Andersson

2023-04-26

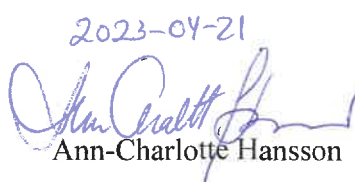
Jan Bergqvist

2023-04-26

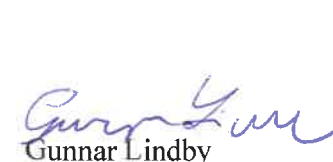
Barbro Ronsten

Lennart Lindgren

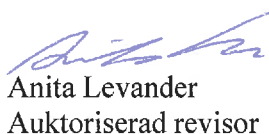
2023-04-21

Ann-Charlotte Hansson

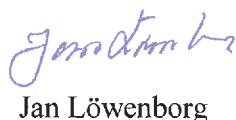

Gunnar Lindby

Vår revisionsberättelse har avlämnats den/.....2023

Anita Levander
Auktoriserad revisor

Jan Löwenborg

Inger Hägg

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Visby Stift

Org.nr. 252010 - 0120

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Visby Stift för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Visby Stifts finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Visby Stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Det registrerade revisionsbolagets ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig

dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att stiftet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om

Årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Visby Stift för år 2022.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorers ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggt sätt.

Revisorers ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Visby den 10 maj 2023,
Grant Thornton Sweden AB

Anita Levander
Auktoriserad revisor

Jan Löwenborg
Förtroendevald revisor

Inger Hägg
Förtroendevald revisor

svenskakyrkan.se/visbystift

Besöksadress:

Norra Kyrkogatan 3A
621 55 Visby

Postadress:

Visby stift/Helgeandshuset
Box 1334
621 24 Visby

Växel: 0498 - 40 49 00

E-post: visby.stift@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan

VISBY STIFT